

Årsbokslut Samhällsbyggnadsnämnden 2020

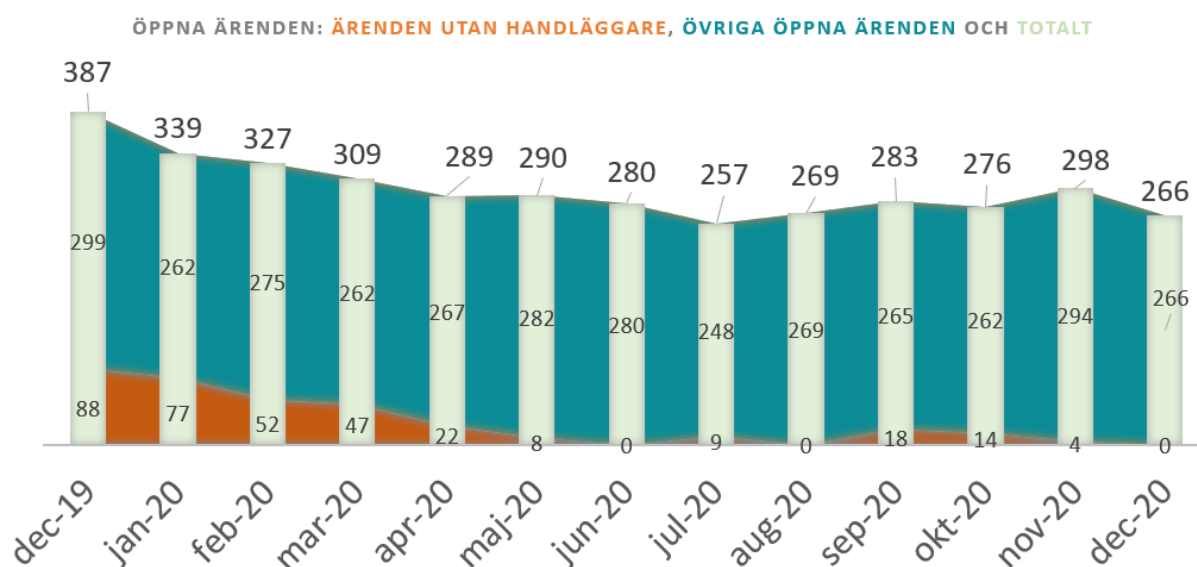
Verksamhet

Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde omfattar tre delar:

1. **Planering:** Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras genom detalplaner och lovgivning (bygg- och marklov). Ansvaret för planering av den fysiska miljön när kommunen växer innefattar även trafikplanering, planering av kollektivtrafik samt skydd av kommunens natur- och kulturmiljöer.
2. **Genomförande:** Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att anlägga, utveckla och underhålla gator, torg, trottoarer, parker, lekplatser och naturmark som tillsammans utgör det offentliga rummet. Ansvaret innefattar även teknisk infrastruktur i form av vatten och avlopp (VA).
3. **Samhällsservice:** Samhällsbyggnadsnämnden tillhandahåller samhällsservice inom en rad områden, exempelvis hämtning och mottagning av avfall, vinterväghållning, kart- och mätningsteknisk service (GIS), parkeringstillstånd för funktionshindrade och tillstånd för upplåtelse av allmän plats. Under nämndens ansvarsområde ligger också produktion och distribution av dricksvatten samt hantering av spill- och dagvatten som renas i avloppsreningsverk eller dagvattenanläggningar.

Planering

Under 2020 har fokus legat på att minska bygglovskön och fortsätta arbetet med att förbättra bygglovsprocessen, förenkla arbetsrutiner samt vidta åtgärder för att öka produktiviteten enligt den handlingsplan för bygglov som implementerades hösten 2019.

Under sommaren 2020 uttraderades bygglovskön helt och det går att se en sjunkande trend när det gäller antalet öppna ärenden totalt trots att antalet inkomna ärenden under 2020 har ökat jämfört med tidigare år (se bilaga 1 för statistik för plan- och bygglovsverksamheten).

Justeringar har gjorts i organisationen för att minska sårbarhet och bättre samutnyttja projekt- och stödfunktioner. En ny projektenhet har exempelvis skapats på Kretsloppsavdelningen. Enheten har varit drivande i framtagandet av en ny projektmodell för samhällsbyggnadsprojekt. Den nya projektmodellen kommer att användas för samhällsbyggnadsprojekt från och med 2021 och kommer att medföra en ökad tydlighet när det gäller bland annat ekonomisk uppföljning och slutredovisning av projekt.

Genomförande

Avloppsensheten upphandlade ett partneringsavtal gällande Nolhaga Avloppsreningsverk för att åtgärda de problem som uppdagades i den stora förstudien som genomfördes 2018/2019. Avtalet löper över en tioårsperiod och en av de första åtgärderna blir installation av ny kraft och reservkraft våren-2021 i samverkan med Alingsås Energi. Under första kvartalet 2021 sätts en projektplan och investeringsplan för hela projektet och hela projektperioden. Projektet på Nolhaga avloppsreningsverk är ett av Alingsås kommuns största investeringsprojekt och ett projekt som är nödvändigt för att trygga Alingsås kommuns fortsatta tillväxt.

Under året har Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet påverkats av oförutsedda händelser. Höga vattenflöden i början av året tog ansevärliga resurser från Gatuenheten då enheten behövde hjälpa till att valla in delar av staden längs vattendrag. Även den pågående pandemin har påverkat Samhällsbyggnadsnämndens verksamheter. Projektet med att byta ut befintliga vattenmätare hos abonnenter till fjärravläsningsbara mätare har försenats p.g.a. covid-19 eftersom mätarbyten innebär hembesök med ökad smittrisk som följd. I dagsläget har ungefär 70 % av mätarna bytts ut.

Covid-19 satte också fokus på "hemester" och tillsammans med Kommunledningskontoret och Kultur- och utbildningsförvaltningen skapades "Sommartorget", ett bilfritt område där man kunde sitta och umgås i anslutning till Stora torget. Förvaltningen hjälpte Turistbyrån i sitt arbete att marknadsföra "hemester" i Alingsås genom att publicera innehåll från hemsidan kopplat till kartor.

Även trycket på kommunens badplatser blev högre än normalt då många semestrade hemma och parkeringsfrågan framförallt vid Lygnared tog mycket fokus. Städning och soptömning vid kommunens stränder, torg och i Gräfsnäsparken fick utökas.

Som följd av den digitala handlingsplanen som skall göra staden smartare, har förvaltningen tillsammans med Alingsås Energi anslutit den första IoT-sensorn (Internet of things) som mäter badvattentemperatur vid Lövekulle i Mjörn. Temperaturen visas i olika karttjänster som uppdateras med regelbundna intervaller på ett automatiserat sätt. Ytterligare en ny sensor för att mäta vattenhöjden vid Stampens kvarn samt två parkeringssensorer vid parkeringsplatser för rörelsehindrade anslutits.

Samhällsservice

Under 2020 så har kraven på hur matavfall skall vara förpackat skärpts vilket lett till att verksamheten fått förbereda för att en övergång från bioplastpåsar till papperspåsar för matavfall skall kunna ske under 2021.

På vattenverk och avloppsreningsverk med tillhörande anläggningar intensifieras arbetet med automatisering och kommunikation. Det har bland annat inneburit byte av gamla dataservrar till nya sektionerade dataservrar för att öka säkerheten. Dricksvattenverksamheten omfattas nu av NIS-direktivet, The Directive on security of network and information systems. Digitaliseringen skapar inte

bara möjligheter utan ökar även sårbarheten. Genom att höja säkerheten inom kritisk infrastruktur, höjs hela samhällets robusthet mot yttre störningar. Under 2020 gjordes första revisionen gällande NIS och Vattenverksamheten klarade den med väl godkänt resultat.

Måluppföljning

PRIORITERAT MÅL

1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv

Kopplat till fokusområdet **Experimentellt**.

INDIKATOR

Handläggningstid (median) från inkommen ansökan till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
158	104	192	159

NÄMNDENS MÅL

Handläggningstiderna för lovärenden ska minska.

Bedömning

 Helt uppfyllt

Kommentar:

Uppföljning av handläggningstider har gjorts månadsvis och presenterats för SBN. Resultatet innebär 68 dagars handläggningstid från komplett ärende till beslut 2020, det blir knappt 7 veckor vilket är under kravet för de okomplicerade ärendena. Detta innebär i sin tur att den övre skalan av målet (max 20 veckor, 140 dagar) uppnås. Under sommaren 2020 uttraderades bygglovskön vilket ledde till en lättnad i arbetsbelastning för handläggningen av bygglov. Konsulterna har arbetat av i huvudsak enklare ärenden och ärenden som eftersläpat från tidigare år. Detta har lett till att ordinarie handläggare kunnat beta av nyinkomna ärenden i en snabbare takt. Ytterligare förbättringar kan uppnås genom fortsatt förbättringsarbete avseende rutiner och ökad kompetens.

NYCKELTAL
Månatlig uppföljning av handläggningstider för bygglov

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
70	68	151	159

Kommentar:

Målvärde: Handläggningstid från kompletta bygglovshandlingar <70 eller 140 dagar.

2020 års utfall är avser genomsnittligt antal dagar (faktisk handläggningstid).

NYCKELTAL

Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
70	35	124	-

INDIKATOR
**Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen
(skala 1-6)**

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
2,08	2,28	2,14	2,07

NÄMNDENS MÅL
Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen ska förbättras.
Bedömning

Helt uppfyllt

Kommentar:

Gatuverksamheten har under året infört telefontid och funktionsbrevlåda för att förbättra kontakten med företagen och få en effektivare handläggning.

En frontdeskfunktion kommer att inrättas på samhällsbyggnadskontoret med målsättningen att kunna ge bästa möjliga samhällsbyggnadsservice till Alingsås kommuninvånare. Den frontdeskkoordinator som rekryterats, och som tillträder i januari 2021, kommer att arbeta med medborgarkontakt i fokus och kommer att vara den självklara första kontakten för Alingsås kommuninvånare och företagare gällande främst plan- och byggfrågor men längre fram även frågor inom gata/park, kretslopp och GIS. Hen kommer att ge support i digitala tjänster, hantera statusfrågor i olika ansökningsprocesser, hantera synpunkter och förslag som inkommer till förvaltningen och hålla Alingsås invånare uppdaterade om samhällsbyggnadskontorets verksamheter genom exempelvis driftinformation. Genom en tillgänglig kontakt och snabb återkoppling är förhoppningen att nöjdheten kommer att öka.

NYCKELTAL

Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
<230	239	230	237

NYCKELTAL

Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen (skala 1-6)

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
2,08	2,28	2,14	2,07

PRIORITERAT MÅL

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

 Kopplat till fokusområdet **Omställning**.

INDIKATOR
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
472	-	423	473

NÄMNDENS MÅL
Mängden insamlat hushållsavfall per person ska minska.
Bedömning

Ej uppfyllt

Kommentar:

Antal kilogram insamlat hushållsavfall per justerat invånarantal i kommunen. I hushållsavfall ingår mat- och restavfall, grovavfall inklusive trädgårdsavfall, farligt avfall, el-avfall och batterier samt förpackningar och returpapper. Invånarantalet justeras med hänsyn till fritidshus, gästnätter och in-/utpendling.

Antalet kg hushållsavfall är i princip helt styrt av yttre faktorer och kommunen har därigenom liten möjlighet att påverka detta mål. Då målet för 2020 sattes var utfallet för 2019 inte känt, därav är ambitionen 2020 för låg. Målet kommer förmodligen vara svårt att uppnå under 2020 då mer avfall har tagits emot på grund av covid-19 då många under pandemin passat på att rensa ut hemma.

I utfallet 2019 ingår grovavfall med 159 kg. Antalet kg grovavfall under 2020 är 194 kg. I utfallet saknas antal kg för övriga fraktioner men ökningen av grovavfall med drygt 20% indikerar att utfallet 2020 kommer att bli högre än 2019.

NYCKELTAL
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
472	-	423	473

INDIKATOR
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
61,80%	59,20%	62,55%	61,67%

NÄMNDENS MÅL
Andelen miljöbilar i kommunorganisationen ska öka.
Bedömning

Ej uppfyllt

Kommentar:

Målet är ej uppfyllt. Alingsås kommun återfinns dock bland de 25% av kommunerna i Sverige som har högst andel miljöbilar i kommunorganisationen.

Arbete med att byta ut de gamla bilarna i fordonsparken är påbörjat och ungefär 20 st nya bilar är beställda och kommer att levereras under första halvan av 2021. I den mån det varit möjligt har miljöbilar beställts.

Eftersom att det är verksamheterna (andra förvaltningar) själva som står för laddstolpsatsningen kan samhällsbyggnadskontoret inte påverka vilken typ av bil man köper in. Det är en budgetfråga (i fråga om hyreskostnader gentemot hyresvärd) som ligger hos respektive förvaltning.

Samhällsbyggnadskontoret informerar verksamheterna på förvaltningsnivå om att man behöver satsa på att köpa in elhybrider/laddhybrider/elbilar för att leva upp till målen i budgeten.

NYCKELTAL
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
61,80%	59,20%	62,55%	61,67%

NÄMNDENS MÅL
Antal meter cykelväg i kommunen ska öka.
Bedömning

Helt uppfyllt

Kommentar:

Utfall 2020 är totalt antal meter cykelväg i kommunen där kommunen är väghållare. Nya cykelbanor har byggts i Långared samt längs Bolltorpsvägen.

NYCKELTAL
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
80 730	97 104	96 354	80 729

Kommentar:

Eftersläpning när det gäller rapportering till Kolada är anledningen till att målet för 2020 är för lågt satt.

PRIORITERAT MÅL

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Kopplat till fokusområdet **Tillsammans**.

INDIKATOR
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
87%	83%	93%	86%

NÄMNDENS MÅL

Alingsåsarna ska få ett gott bemötande vid kontakt med samhällsbyggnadskontoret.

Bedömning

 Helt uppfyllt

Kommentar:

Se mål 1 rörande frontdeskfunktion samt telefontid och införandet av funktionsbrevlåda inom gatuverksamheten.

Under 2020 har bygglovsverksamheten haft utökade telefontider för rådgivning samt utökade bokningsbara tider för rådgivning. Typen av frågeställningar från allmänheten har förändrats från att vara hög andel frågor om hur ärendet fortskrider till att majoriteten av rådgivningen handlat om kvalificerad bygglovsrådgivning. Detta har bland annat påverkat arbetsmiljön positivt och lett till en högre servicegrad.

NYCKELTAL
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
87%	83%	93%	86%

Kommentar:

Även om målet inte nås totalt för kommunen så visar mätningen på 100% inom både områdena "gator och vägar" och "bygglov". Även Insiktsmätningen visar på en positiv trend för bygglovsverksamheten när det gäller tillgänglighet och bemötande.

NÄMNDENS MÅL

Utbudet av e-tjänster ska öka.

Bedömning

 Helt uppfyllt

Kommentar:

Målet är uppfyllt för 2020. Några initiala problem i samband med införandet av de nya tjänsterna har uppstått. Bland annat måste förvaltningen informera bättre om hur allmänheten ska gå tillväga. Ett sådant exempel är när berörda sakägare ska inkomma med yttranden digitalt. Ytterligare tre tjänster är startklara och inväntar i princip bara godkännande. De tjänsterna det rör är ansökan parkeringstillstånd för rörelsehindrade, ansökan underhåll av enskilda vägar och beställning passerkort ÅVC.

NYCKELTAL

Antal e-tjänster

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
15	15	11	0

PRIORITERAT MÅL

5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Kopplat till fokusområdet Vackra miljöer.

INDIKATOR

Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
5,10	2,40	3,00	5,00

INDIKATOR

Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
1,80	0,80	0,60	1,70

NÄMNDENS MÅL

Handläggningstiderna för lovärenden ska minska.

Bedömning

 Helt uppfyllt

Kommentar:

Se även mål 1.

Uppföljning av handläggningstider har gjorts månadsvis och presenterats för SBN. Resultatet innebär 68 dagars handläggningstid från komplett ärende till beslut 2020, det blir knappt 7 veckor vilket är under kravet för de okomplicerade ärendena. Detta innebär i sin tur att den övre skalan av målet (max 20 veckor, 140 dagar) uppnås.

NYCKELTAL

Månatlig uppföljning av handläggningstider för bygglov

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
70	68	151	159

NYCKELTAL

Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
70	35	124	-

NYCKELTAL

Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
5,10	2,40	3,00	5,00

Kommentar:

Utfall för 2020 är preliminärt utfall.

Samhällsbyggnadsnämnden saknar påverkansmöjligheter för volymen nyproduktion och när i tid byggprojekten genomförs. Vid nyproduktion av byggprojekt kan Samhällsbyggnadsnämnden endast påverka en mindre del av produktionstiden, nämligen bygglovsskedet, genom att ha så korta handläggningstider som möjligt.

NYCKELTAL

Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv

Mål 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
1,80	0,80	0,60	1,70

Kommentar:

Utfall 2020 är preliminärt utfall.

Samhällsbyggnadsnämnden saknar påverkansmöjligheter för volymen nyproduktion och när i tid byggprojekten genomförs. Vid nyproduktion av byggprojekt kan Samhällsbyggnadsnämnden endast påverka en mindre del av produktionstiden, nämligen bygglovsskedet, genom att ha så korta handläggningstider som möjligt.

Internkontroll

I redovisningen av internkontrollpunkterna (se bilaga 2) finns det tre områden med avvikelser som samtliga tas om hand. Det finns behov av att ta fram klimatanspassningsstrategi som kan användas i detaljplanearbetet. För närvarande förs diskussioner om var, organisationsmässigt, arbetet lämpligast ska utföras och frågan tas under våren upp i den kommunövergripande samhällsstrategiska gruppen.

När det gäller analysen om hur många bygglov som beviljas med avvikelse från detaljplanen så har den inte kunnat genomföras. Under 2020 gick det inte att ta fram statistik. Från och med 2021 finns möjlighet att ta fram dessa siffror. Internkontrollpunkten återfinns även i budget 2021-2023 och kommer att följas upp under 2021.

Omedelbara åtgärder

Nämnden identifierade i budgeten för 2020 att det fanns en risk att bristfälliga verktyg och bristfällig metod för projektstyrning skulle kunna leda till sämre ekonomisk uppföljning och lägre kvalitet på prognosarbetet. Som ett led i att kvalitetssäkra förvaltningens arbete med projekt har en ny projektmodell för samhällsbyggnadsprojekt tagits fram under året. Utbildning har skett under december månad och den nya projektmodellen ska användas i verksamheten från och med den 1 januari 2021. Projektmodellen syftar till att ge en tydlighet kring vad som förväntas av dem som är involverade i ett samhällsbyggnadsprojekt. Projektmodellen ska bidra till ett gemensamt språkbruk och ett gemensamt arbetssätt. Med den nya projektmodellen tydliggörs projektledarens fortlöpande ansvar för ekonomisk styrning och uppföljning i projekt. Den nya projektmodellen innebär också en ökad tydlighet kring slutredovisning av projekt till nämnden.

Ekonomi

Inledande sammanfattning

Skattefinansierade verksamheter

Samhällsbyggnadsnämndens *skattefinansierade verksamheter* redovisar ett positivt resultat på 3 042 tkr. Både positiva och negativa avvikelser påverkar resultatet men framförallt är det kostnaderna i verksamheten som blivit lägre än budgeterat. Investeringsutfallet är 11 143 tkr lägre än budgeterat totalt sett.

Avfallsverksamheten

Totalt redovisar Avfall ett positivt resultat på 2 291 tkr innan reglering mot abonnentkollektivet. Hela resultatet används för att reglera den skuld som finns till skattekollektivet. Efter reglering är den återstående skulden 2 599 tkr.

Investeringsutfallet är 3 085 tkr lägre än budgeterat och beror främst på att behovet av att investera i något nytt fordon inte funnits under 2020, vilket det tidigare planerats för.

VA-verksamheten

VA-verksamheten uppvisar ett positivt resultat för året uppgående till 2 693 tkr. Då verksamheten bär med sig en skuld till skattekollektivet från föregående år regleras årets överskott i sin helhet mot skattekollektivet, vilket innebär en snabbare återbetalning än budgeterat. Efter reglering är den återstående skulden 978 tkr.

Intäkterna blev högre än budgeterat främst på grund av en ökad vattenförbrukning från hushållen då situationen under året med hänvisning till covid-19 för många kommuninvånare inneburit ökad vistelse i hemmet. Samtidigt har verksamhetens kostnader före avskrivningar och finansnetto blivit motsvarande högre, i synnerhet vid Nolhaga reningsverk där konsultkostnader och avgifter samt bygg- och anläggningskostnader i samband med ombyggnaden av reningsverket har ökat. Kostnaderna för detta mycket omfattande ombyggnadsprojekt har under året varit svåra att prognosticera. Även inom ledningsnät har behovet av utredningar inför kommande åtgärder medfört högre kostnader än förutsett under året. Kostnaderna för avskrivningar samt finansiella kostnader för kommunlån har emellertid sammantaget blivit betydligt lägre då flera investeringsprojekt försenats och investeringsutgifterna blev ytterligare lägre än vad som prognosticerades under hösten, vilket varit en starkt bidragande orsak till det positiva resultatet för året.

Årets VA-investeringar uppgick till 52 887 tkr, vilket är 67 803 tkr under budgeterad nivå. Till övervägande del beror avvikelserna på förseningar i projektet för ombyggnad av avloppsreningsverket i Nolhaga.

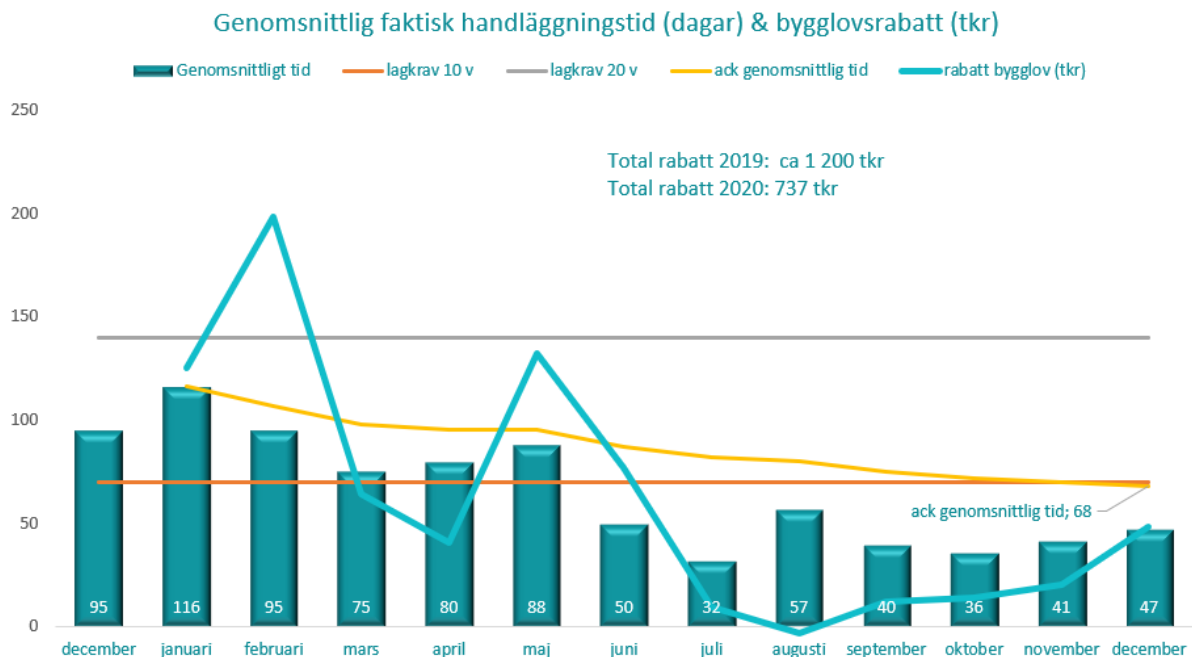
Skattefinansierade verksamheter

Drift

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/ budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019
Verksamhetens intäkter	47 053	47 627	574	39 673	7 954
Personalkostnader	-53 533	-51 035	2 498	-47 594	-3 441
Lokalhyror	-4 515	-4 407	108	-4 221	-186
Köp av tjänster	-27 541	-30 033	-2 492	-24 799	-5 234
Utdebitering personalkostnader	25 088	22 540	-2 548	31 164	-8 624
Övriga kostnader	-48 106	-43 065	5 041	-46 879	3 814
Verksamhetens kostnader	-108 607	-106 000	2 607	-92 329	-13 671
Avskrivningar	0	-129	-129	0	-129
Verksamhetens nettokostnader	-61 554	-58 503	3 180	-52 656	-5 847
Kommunbidrag	61 554	61 554	0	54 019	7 535
Finansnetto	0	-8	-8	-7	-1
Årets resultat	0	3 042	3 172	1 356	1 686

Utfall för året

Totalt redovisar de skattefinansierade verksamheterna ett överskott mot budget med **3 042 tkr**. Under den rådande situationen med spridningen av covid-19 har Alingsås kommun vidtagit åtgärder för att stödja näringslivet. En sådan åtgärd är att inte ta ut någon avgift för ansökningar som gäller uteserveringar, tillfällig försäljning och försäljning från den 20 mars till den 31 december. Detta innebär ett intäktsbortfall på drygt 200 tkr. Trots detta intäktsbortfall är utfallet för **verksamhetens intäkter** totalt sett **574 tkr** högre än budgeterat. Detta beror framförallt på högre intäkter för planavgifter och högre intäkter än förväntat inom bygglovsverksamheten. Inom bygglovsverksamheten är intäkterna närmare 1 200 tkr högre än budgeterat. Ett ökat antal ärenden och arbetet med att minska handläggningstiderna har gett genomslag även på ekonomin. Rabatter som måste ges på grund av att handläggningstider överskrider lagstadgade krav har minskat och sjunkit under hösten när handläggningstiderna blivit kortare (se nedan). Under 2019 var rabatterna ca 1 200 tkr och motsvarande belopp 2020 är 737 tkr.

Självfinansieringsgraden inom bygglovsverksamheten är för 2020 ca 90%. Under hela 2019 var motsvarande siffra 67%. Förkortade handläggningstider under 2020, vilket lett till minskade rabatter, påverkar självfinansieringsgraden positivt. Dock är intäkterna lägre än budgeterat inom fordonsverksamheten men är ett resultat av lägre kostnader inom denna verksamhet då verksamheten ska vara självfinansierad.

Utfallet för **personalkostnader** är **2 498 tkr** lägre än budgeterat. Detta beror främst på vakanser då flera tjänster som budgeterats från januari månad tillsatts senare under året.

Lokalhyror avviker positivt mot budget med **108 tkr**. Detta beror på lägre hyreskostnader för gatu- och naturverksamhetens lokaler än budgeterat.

Utfallet för **köp av tjänster** är **2 492 tkr** högre än budgeterat. Avvikelsen beror bland annat på kostnader för interimschef och högre kostnader för främst planutredningar än budgeterat.

Utdebitering personalkostnader är **2 548 tkr** lägre än budget. Detta beror främst på att färre timmar har redovisats inom vissa verksamheter än budgeterat. Detta beror delvis på vakanser men den största avvikelsen återfinns inom planverksamheten där debiteringsgraden vissa månader under 2020 legat en bra bit under det mål på 75% som finns i verksamheten.

Utfallet för **övriga kostnader** är **5 041 tkr** lägre än budgeterat och består av flera avvikelser mot budget inom flera verksamheter. En större avvikelse rör leasingkostnaderna (ca 2 000 tkr) och kostnaderna för utköp av fordon (ca 700 tkr) inom fordonsverksamheten som blev lägre än budgeterat. De lägre leasingkostnaderna påverkar även intäkterna vilka då också blir lägre (se även ovan). En annan post som är lägre än budgeterat är arbetad tid som lagts på driftverksamheten inom gata. Mer tid än budgeterat har istället lagts på investeringsprojekt.

När det gäller posten **avskrivningar** så är utfallet för 2020 **129 tkr** och någon budget finns inte för denna post. Att det finns utfall men inget budgeterat belopp beror på en ändring av redovisningsprincip under 2020 när det gäller leaseade bilar.

Jämförelse mellan åren

Intäkterna är **7 954 tkr** högre 2020 jämfört med samma period 2019 och beror till allra största del på högre intäkter inom plan- och bygglovsverksamheten. Att bygglovsverksamheten har minskat bygglovskön och hanterat en stor mängd ärenden ger effekt på intäkterna.

Personalkostnaderna är **3 441 tkr** högre 2020 jämfört med motsvarande period 2019. Detta kan förklaras av att vakanser är fyllda och att antalet tjänster inom exempelvis gatuverksamheten har utökats för att klara uppdraget.

Köp av tjänster är **5 234 tkr** högre 2020 jämfört med 2019. Skillnaden beror delvis på högre konsultkostnader 2020 till exempel vid utredningar inom planverksamheten, samt delvis på kostnader för inhyrda bygglovshandläggare och interimchef på gatu- och parkavdelningen.

Utdebitering personalkostnader är **8 624 tkr** lägre 2020 jämfört med 2019. Differensen beror framförallt på att timpriser som inte är baserade på taxor är justerade för att anpassas efter de redovisningsregler som gäller. Det lägre timpriset påverkar även utfallet för **övriga kostnader** som totalt är **3 814 tkr** lägre 2020 jämfört med motsvarande period 2019.

Prognossäkerhet

I tabellen nedan fylls de prognoser som lämnats i samband med den fördjupade månadsuppföljningen och delårsbokslutet i. Dessa jämförs sedan med det slutliga utfallet i bokslutet.

Avstämnings- tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	0	3 042
Delårsbokslut	0	3 042
Bokslut 2020	3 042	

Under året har nämnden lämnat prognoser som totalt sett inte avvikit mot budget i samband med den fördjupade månadsuppföljningen och delårsbokslutet. I månadsuppföljningen per den sista oktober prognosticerades dock ett överskott på 2 000 tkr. Det prognosticerade överskottet berodde bland annat på lägre förväntade **personalkostnader** samt lägre kostnader inom posten **övriga kostnader**. När 2020 summeras så framgår att både personalkostnaderna samt övriga kostnader blev ytterligare lite lägre än prognosticerat under hösten.

Investeringar

(tkr)	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/ budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
Expansionsinvestering	6 236	5 387	849	3 622	1 765	
Gata, trafik						
Nya cykelbanor enligt Trafikplan	4 700	4 905	-205			Högre utgift än budgeterat pga andra tekniska lösningar än planerat.
Ombyggnad busshållplatser	600	315	285			Lägre investeringsutgift än budgeterat på grund av arbete i egen regi.
Fasta trafikräknare	0	60	-60			Investering pga trafikiräknare stulen.
Park, natur						
Stadsodling	36	46	-10			
Förbättring av dagvattenhanteringen	250	0	250			Inga investeringsprojekt under 2020 i gatu- eller parkmiljö har visat sig lämpliga för dagvattenhantering.
			0			
GIS, övrigt			0			
Kvalitetssäkra och strukturera hela GIS - databas/ GIS - data	300	0	300			Arbete klassificeras som drift och belastar därmed driftbudgeten.
Automatiseringar av data uttag	250	0	250			Arbete klassificeras som drift och belastar därmed driftbudgeten.
Hulkdator	100	61	39			Lägre utgift än budgeterat.
Imageinvesteringar	0	0	0	0	0	
Reinvesteringar	28 602	20 169	8 433	27 578	-7 409	
Gata, trafik						
Ospec arbetsprogram	3 500	1 045	2 455			Medel flyttas till Skredrisk Säveån.
Bro Gamla Vänersborgsvägen	3 500	680	2 820			Mindre åtgärder för förbättrad säkerhet, ingen ny bro.
Gatubelysning vägföreningar	200	103	97			Ytterligare investeringar ej aktuella under året.
Utbyte av skyltar	150	0	150			Tas inom ramen för andra projekt.
Asfalt Avskrivning > 5 år ca 50 % av totalbehov	3 000	4 368	-1 368			Akuta behov på Borgens gata pga mycket tung trafik.

(tkr)	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
Ospec Bilar, maskiner och inventarier	7 000	7 124	-124			Stort behov av nya kontorsmöbler samt omklädningsskåp till nytt omklädningsrum som inte var budgeterat.
Mindre åtgärder på GC-nät enligt Trafikplan	1 000	1 649	-649			Högre utgifter pga byggnation cykelgarage och åtgärder på gc-väg mellan Sollebrunn och Mellby.
Mindre åtgärder på Gatunätet	1 000	608	392			Brist på resurser har lett till att åtgärdstakten varit lägre än planerat.
Stråhlesallé pumpstn gata	0	173	-173			Utgifter för åtgärder rörande pumpstation. Akut behov som ej var budgeterat.
Park, natur						
Ospec Arbetsprogram natur	100	90	10			
Maskininvesteringar	50	11	39			
Lekplatser, upprustning	3 664	2 178	1 486			Brist på planeringsresurser leder till lägre utfall.
Parker, skyltar, lekplatser	100	6	94			Tas inom ramen för andra projekt.
Fasta sittplatser	400	290	110			Lägre utfall än budgeterat trots att alla planerade sittplatser är gjorda.
Förädling av parkmark enl parkplan	1 552	344	1 208			Brist på planeringsresurser leder till lägre utfall.
Ospec Arbetsprogram park	217	139	78			Färre oplanerade arbeten under året än förväntat.
Nolhaga Park	1 848	790	1 058			Brist på planeringsresurser leder till lägre utfall.
Inventarier	50	32	18			Ny julbelysning till Sollebrunn kostade mindre än förväntat.
Stadskärnan park	51	0	51			Inga behov under året.
Naturresevat	100	51	49			Åtgärder har till stor del belastat driften.
Järtas park	0	5	-5			
Gis, övrigt						
Inventarier Sveagatan	500	328	172			Vissa leveranser försenade pga pandemin och kommer att ske först under våren 2021.
Cyklar	20	12	8			
Digitalisering	200	145	55			

(tkr)	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/ budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
Primärkarta 2020	400	0	400			Arbete klassificeras som drift och belastar därmed driftbudgeten.
Anpassningsinvesteringar	7 080	5 219	1 861	9 949	-4 730	
Gata, trafik						
GC-bana Kungegårdsgatan	1 800	1 921	-121			Högre utgift än budgeterat pga andra tekniska lösningar än planerat.
Åtgärder mot skredrisk Säveån	1 000	616	384			Lägre utgift än budgeterat och förväntat under året.
Stadsmiljöåtgärder	3 000	2 441	559			Endast ombyggnad Plangatan. Pga ej påbörjad extern byggnation vid Utbildningens hus kunde ej planerad korsning byggas vid Plangatan/Östra Ringgatan.
Trafiksäkerhetsåtgärder	400	170	230			Lägre utfall pga resursbrist.
Investeringar p g a dagvattenplan	300	2	298			Inga projekt som framkommit för utförande.
Åtgärder buller	100	0	100			Inga projekt som framkommit för utförande.
Tillgänglighetsanpassning	400	16	384			Lägre utfall pga resursbrist.
GC-bana Kristineholmsv.	0	4	-4			
Park, natur						
Mariedal	80	50	30			
Summa	41 918	30 775	11 143	41 149	-10 374	

Ovan redovisas investeringsbudget samt utfall för investeringsprojekt 2020. Det totala utfallet för 2020 är **30 775 tkr** vilket är **11 143 tkr** lägre än budgeterat och större avvikelser per projekt kommenteras i tabellen ovan. Avvikelsen beror både på förskjutningar i tid men även på att utfallet för vissa projekt blivit lägre än budgeterat. Ändrade förutsättningar har även lett till att vissa projekt blivit dyrare än budgeterat. Planeringsresurser har saknats inom både park- och naturverksamheten och gatuverksamheten delar av året vilket lett till att alla tidigare planerade projekt inte kunnat genomföras. Även den pågående pandemin har till viss del påverkat utfallet när det gäller till exempel försenade leveranser av inventarier.

Investeringsutgiften 2020 är totalt **10 374 tkr** lägre än 2019. Framförallt är det reinvesteringar och anpassningsinvesteringar som har ett lägre utfall 2020 jämfört med 2019. Investeringsprojekt är dock svåra att jämföra mellan åren då många projekt varierar från år till år.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/ budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019
Inkomster					
Hållplats Mariedalsvägen	109	0	-109		0
Hållplats Valhallavägen	82	82	0		82
Mariedal park	29	29	0	60	-31
GC-väg Kristineholmsvägen				1 130	-1 130
Hållplats Brogården				40	-40
Hållplats Knektegårdsgatan				75	-75
Hållplats Skogskullen				60	-60
Hållplats Smedjegatan				86	-86
Hållplats Sandbergsvägen				74	-74
- varav exploatering	0	0	0	0	0
Totala inkomster	220	111	-109	1 525	-1 414

I ovanstående tabell redovisas bidrag för bland annat byggnation av busshållplatser och gång- och cykelvägar. Investeringsbidragens storlek varierar från år till år och beror på vilka projekt som genomförs. Bidragen betalas ut då projekten är genomförda vilket innebär att om ett projekt blir försenat kan utbetalningen ske året efter.

För 2020 har Samhällsbyggnadsnämnden beviljats bidrag för två hållplatser samt parkprojektet Mariedal som syftar till att öka den biologiska mångfalden. Byggnation av hållplats Mariedalsvägen har inte genomförts under 2020 och därför har heller inte bidrag för denna hållplats betalats ut. Anledningen till att hållplatsen inte byggts 2020 är att Västtrafik ser över busstrafiken på sträckan. Under året har bidrag inkommit med 29 tkr för parkprojektet Mariedal och 82 tkr för busshållplats Valhallavägen.

För 2019 erhöll nämnden **1 525 tkr** i bidrag då ett flertal hållplatser och GC-väg Kristineholmsvägen byggdes. Byggnation av hållplatserna Brogården och Knektegårdsgatan blev förskjutna i tid och startades senare än planerat under slutet av 2018. Detta innebär att slutbetalningen av bidraget kom under 2019.

Avfall

Drift

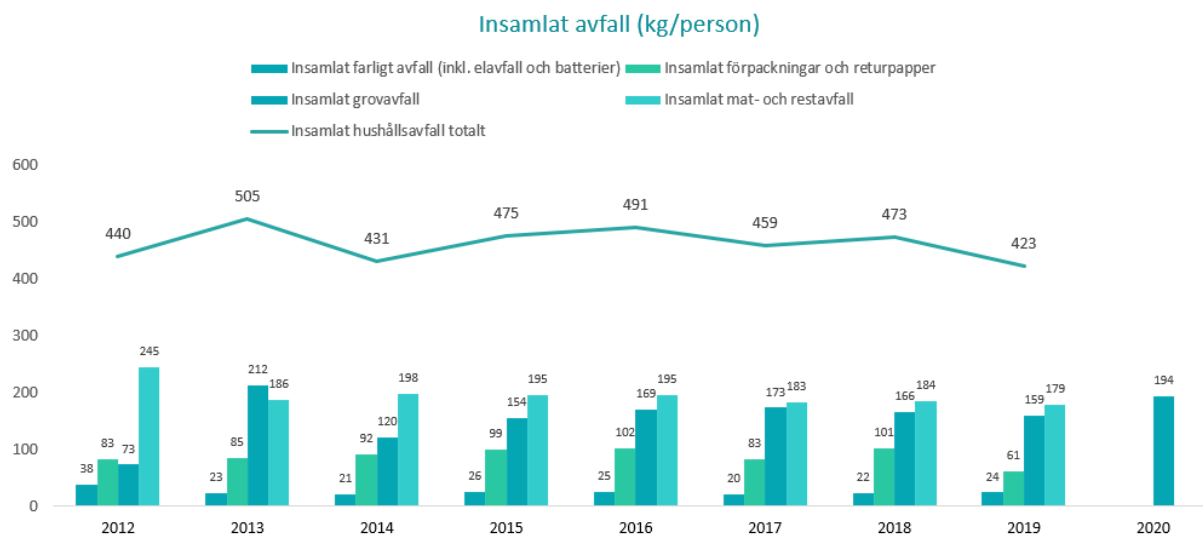
Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019
Verksamhetens intäkter	57 747	60 415	2 668	50 092	10 323
Personalkostnader	-16 701	-14 252	2 449	-15 256	1 004
Lokalhyror	0	0	0	0	0
Köp av tjänster	-21 733	-25 778	-4 046	-20 773	-5 005
Övriga kostnader	-10 396	-10 435	-39	-10 989	554
Verksamhetens kostnader	-48 830	-50 465	-1 636	-47 018	-3 448
Avskrivningar	-7 367	-7 128	239	-7 525	397
Verksamhetens nettokostnader	1 550	2 821	1 271	-4 451	7 272
Finansnetto	-650	-530	120	-638	108
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	900	2 291	1 391	-5 089	7 380
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	0	0	0	198	-198
Årets resultat	900	2 291	1 391	-4 890	7 182

Utfall för året

Intäkterna är totalt sett **2 668 tkr** högre än budgeterat. Detta beror på högre deponiintäkter men även högre intäkter för material som tas emot för vidare behandling. Däremot är intäkterna för slamhantering lägre efter en försiktig bedömning av ofakturerade (upplupna) intäkter.

Personalkostnaderna är **2 449 tkr** lägre än budgeterat. Den största orsaken till avvikelsen är att färre chaufförer varit anställda än budgeterat vilket även fått konsekvenser för kostnader av inhyrda chaufförer (se köp av tjänst nedan). Avvikelsen beror även bland annat på en vakant chefstjänst under delar av året.

Utfallet för **köp av tjänster** är **4 046 tkr** högre än budgeterat. Den största avvikelsen, ca 1 600 tkr, beror på ökade kostnader för inhyrda chaufförer. När det gäller kostnader för behandling av insamlat material är det framförallt fraktionen impregnerat trä som utgör en negativ avvikelse mot budget, ca 500 tkr. Insamlat avfall per person får direkt effekt på kostnaderna (se diagram nedan). Insamlingen och behandling av slam har blivit ca 300 tkr dyrare.

Övriga kostnader är **39 tkr** högre än budgeterat. Den största avvikelser mot budget är reparationskostnader för hämtningsfordon, ca 300 tkr. Följaktligen finns andra mindre positiva avvikelser.

Avskrivningar och **finansnetto** är lägre än budgeterat eftersom investeringsutfallet är lägre än budgeterat.

När det gäller **reglering skattekollektivet** skulle en budgeterad reglering göras med 900 tkr. Målet har under året varit att göra en större reglering, drygt 3 000 tkr (ca 2 200 tkr mer än budget), för att på så sätt hämta igen 2019 års underskott gentemot budget. Målet har inte kunnat nås men jämfört med budget har ytterligare 1 391 tkr reglerats.

Jämförelse mellan åren

Intäkterna är **10 323 tkr** högre 2020 jämfört med 2019. Intäkterna har ökat på grund av ökad hämtningstaxa med ca 4 700 tkr. Intäkter för mottagning av avfall på återvinningscentralerna i Sollebrunn och på Bälinge har ökat med ca 2 100 tkr samtidigt som intäkterna för vidareförsäljning av lämnat skrot minskat med ca 400 tkr på grund av kraftigt sänkta priser under första halvåret 2020. Intäkterna från slammet har minskat med ca 500 tkr och kan förklaras med att mycket av intäkterna inte är fakturerade och där en försiktig uppbokning av dessa gjordes i årsbokslutet. Ytterligare en stor ökning mellan åren utgörs av intäkter för förorenat material som deponerats på Bälinge som ökat ca 4 500 tkr (från en låg nivå 2019).

Personalkostnaderna är **1 004 tkr** lägre 2020 jämfört med 2019. Skillnaden beror dels på att en cheftjänst varit vakant under delar av 2020 samt på vakans bland chaufförerna under året.

När det gäller posten **köp av tjänster** är denna **5 005 tkr** högre 2020. Kostnadsökningarna återfinns inom flera verksamheter. Inom hämtningsverksamheten har kostnaderna för inhyrd personal ökat med ca 1 500 tkr. Kostnaderna för slamhanteringen har ökat med ca 1 300 tkr avseende både hämtning och behandling av slammet. I och med ökad mottagning av deponimaterial ökar även motsvarande kostnader för bland annat provtagning av inkommande massor.

Övriga kostnader är **554 tkr** lägre 2020. Bland annat har reparationskostnader samt drivmedel sjunkit med ca 400 tkr.

Avskrivningarna sjunker med **397 tkr** och **finansnettot** med **108 tkr**. Båda posterna beror huvudsakligen på lägre investeringsutgifter än budgeterat, både 2019 och 2020.

Prognossäkerhet

Avstämnings- tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	900	1 391
Delårsbokslut	3 114	-823
Bokslut 2020	2 291	

Prognoserna avviker från årets resultat. Tidigt på året var prognosen mer försiktig. Att resultatet blir lägre än prognosen vid delårsbokslutet beror främst på att en försiktigare bedömning har gjorts av ofakturerade intäkter av mottaget slam.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/ budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019
Reinvestering	4 650	1 871	2 779	2 193	-322
Fordon	3 000	0	3 000	0	0
Kärl	1 500	1 386	114	1 500	-114
Container	150	450	-300	595	-145
Inventarier & maskiner	0	35	-35	98	-63
Anpassningsinvestering	600	294	306	293	1
Sollebrunn ÅVC förbättring	100	0	100	106	-106
Bältinge anläggning förbättring	500	294	206	187	107
Totala utgifter	5 250	2 165	3 085	2 486	-321

Tidigt på året insåg verksamheten att behovet av investeringar skilde sig mot vad som tidigare varit planerat. Det fanns inget behov av att investera i nytt fordon under året samtidigt som behovet att köpa in nya containrar var större. Detta är också förklaringen till de största avvikelserna under året som gått. Årets investeringsutgift ligger totalt sett på ungefär samma nivå som förra årets utfall.

VA

Drift

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019
Verksamhetens intäkter	78 235	81 338	3 103	64 873	16 465
Personalkostnader	-20 424	-19 371	1 054	-17 418	-1 953
Lokalhyror	-359	-334	25	-302	-32
Köp av tjänster	-11 393	-12 400	-1 007	-11 291	-1 108
Övriga kostnader	-24 951	-28 347	-3 395	-24 794	-3 553
Verksamhetens kostnader	-57 128	-60 451	-3 323	-53 805	-6 646
Avskrivningar	-14 319	-13 049	1 270	-12 301	-748
Verksamhetens nettokostnader	6 788	7 838	1 050	-1 233	9 070
Finansnetto	-6 047	-5 145	903	-4 617	-527
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	741	2 693	1 952	-5 850	8 543
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	0	0	0	2 189	-2 189
Årets resultat	741	2 693	1 952	-3 661	6 354

Utfall för året

Totalt redovisar verksamheten ett överskott mot budget med **1 952 tkr**. Nedan följer en förklaring till resultatet per rad i resultaträkningen i enlighet med uppställningen i tabellen ovan.

Verksamhetens **intäkter** är **3 103 tkr** högre än budgeterat. Huvuddelen av avvikelsen jämfört med budget beror på att verksamheten under året beviljats bidrag från Naturvårdsverket för att utföra en förstudie kring läkemedelsrening av avloppsvatten, vilket medfört bidragsintäkter med 2 195 tkr för året. Dessa intäkter har dock ingen resultatpåverkan eftersom de har mötts upp av motsvarande kostnader för uppdraget. Därutöver är det VA-avgifter från hushållen som givit högre intäkter på grund av hög förbrukning, vilket sannolikt är en följd av att abonnenterna tillbringat mer tid i sina hem på grund av covid-19. Samtidigt har intäkterna för bruksavgifter från industrier istället varit lägre till följd av lägre volymer. Intäkter från anläggningsavgifter genererade från anslutning av VA-abonnenter till det kommunala VA-nätet blev också lägre än budgeterat på grund av senarelagda byggprocesser då detaljplaner och/eller bygglov försenats i flera projekt.

Personalkostnaderna avviker positivt med **1 054 tkr** till följd av oplanerade vakanser, senarelagd tillsättning av vakanser samt på grund av föräldraledighet.

Kostnaderna för **köp av tjänster** avviker negativt med **1 007 tkr**. Detta förklaras främst av ökade kostnader inom verksamhet Ledningsnät på grund av tillkommande utredningar och kartläggningar (tillskottsvattenutredning, bräddberäkningar, översvämningsutredning). Vidare medför fjärravläsningsbara vattenmätare ökade licenskostnader då möjligheterna till förbättrad analys av såväl förbrukning som fel i distributionsnätet samtidigt medför högre kostnader. Ombyggnationen av reningsverket i Nolhaga har medfört högre konsultkostnader än budgeterat för året samtidigt som kostnaderna för slamtömning varit höga. ARV i Sollebrunn har under året haft tillkommande kostnader för en förstudie kring framtida drift av verksamheten. Dessutom tillkommer kostnader för HR-stöd, vilka inte fullt ut var budgeterade. Kostnaderna för gemensamma resurser har emellertid blivit lägre.

Den största avvikelsen på **3 395 tkr** återfinns inom de **övriga kostnaderna**. Ombyggnaden av Nolhaga reningsverk har medfört tillkommande bygg- och anläggningskostnader samt avgifter för detaljplanearbete med sammantaget nära 2 000 tkr. Vidare har verksamheten haft kostnader i samband med genomförande av en förstudie kring rening av avloppsvatten från läkemedelsrester som svarar för ytterligare nära 2 200 tkr av avvikelsen. Dessa kostnader täcks dock av bidrag från Naturvårdsverket i motsvarande omfattning och har därmed ingen påverkan på resultatet. Inom verksamhet ledningsnät har förbättrad webbtjänst med avseende på bland annat felsökning i ledningsnätet inneburit ökade kostnader för IT-kommunikation. Däremot har verksamhetens elkostnader blivit lägre än budgeterat på grund av milda väderförhållanden, liksom kostnader för inköp av vattenmätare.

Årets **avskrivningar** blev **1 270 tkr** lägre än budgeterat till följd av att ett antal investeringsprojekt försenats och därmed kommer att driftsättas senare. Eftersom årets investeringsutgifter kraftigt understiger budgeterade medel påverkas även de **finansiella posterna** där utfallet totalt blev **903 tkr** lägre då ett minskat lånebehov medfört lägre räntekostnader.

Verksamheten bär med sig en skuld gentemot skattekollektivet uppgående till 3 661 tkr från år 2019. För att möjliggöra delbetalning av denna skuld budgeterades för ett överskott år 2020 med 741 tkr. Innevarande år redovisar VA-verksamheten ett positivt **resultat före reglering** av skulden gentemot **skattekollektivet** med **2 693 tkr**. Den positiva avvikelsen för året ställt i relation till budget uppgår därmed till **1 952 tkr**.

Jämförelse mellan åren

Verksamheten genererar i år ett överskott med **2 693 tkr** medan resultatet förra året innebar en förlust med **3 661 tkr**. Resultatet för året är därmed **6 354 tkr** bättre jämfört med år 2019.

Intäkterna ökade med totalt **16 465 tkr** jämfört med föregående år. Huvudorsaken är ökade intäkter från brukningsavgifter (14 780 tkr) till följd av att brukningstaxan för VA-avgifter höjts med 23,5 % innevarande år. Vidare är intäkter från anläggningsavgifter högre i år. Ytterligare avvikelser mellan åren kommer från engångsposter så som årets bidrag från Naturvårdsverket för läkemedelsrening samt föregående års engångsintäkt i form av ett bidrag från en exploatör efter överlämnande till kommunen av en färdigställd dagvattendamm i Kärrbogårde.

Personalkostnaderna är **1 953 tkr** högre innevarande år då verksamheterna anpassat sin bemanning utifrån resursbehovet inom avloppsreningsverk samt inom ledningsverksamheten.

Köp av tjänster ökade med **1 108 tkr** främst på grund av högre konsultkostnader dels i samband med ombyggnaden av Nolhaga reningsverk, dels för framtagande av förstudie kring framtida drift av ARV

Sollebrunn. Även inom Ledningsnät har kostnader för olika utredningar varit höga under året. Samtidigt har dock slamhanteringen vid reningsverket fungerat bättre innevarande år med lägre kostnader som följd.

De **övriga kostnaderna** ökade med **3 553 tkr** i förhållande till år 2019, vilket återigen främst beror på tillkommande kostnader för läkemedelsrening vilka saknar motsvarighet föregående år. Härutöver har kostnader för detaljplan m.m. tillkommit för ombyggnaden av Nolhaga. Vidare har reparations- och underhållskostnader vid pumpstationer och reningsverk varit högre i år, liksom kostnader för kemikalier. Däremot har uppvärmningskostnaderna vid verken blivit lägre i år liksom anläggnings- och reparationskostnader för akuta åtgärder inom ledningsnätsverksamheten.

Avskrivningarna ligger högre 2020 jämfört med 2019, vilket är en naturlig följd av den fortsatt höga investeringstakten där fler projekt genomförs och aktiveras efter hand och de totala avskrivningarna därmed kontinuerligt ökar. Även **finansnettot** är högre jämfört med förra året eftersom den långfristiga skulden till kommunen fortsätter att öka då investeringsbehovet är fortsatt stort.

Prognossäkerhet

Tabellen nedan visar de prognoser som lämnats vid årets olika uppföljningstillfällen jämfört med det slutliga utfallet i årsbokslutet.

Avstämnings- tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	527	2 166
Delårsbokslut	741	1 952
Bokslut 2020	2 693	

I den fördjupade månadsuppföljningen prognosticerades såväl **intäkter** som **kostnader** för lågt då vi vid tillfället bland annat ännu inte beviljats bidrag för förstudie kring läkemedelsrening som kom att generera såväl högre intäkter som kostnader jämfört med budget. Vidare var osäkerheten stor kring i vilken utsträckning driftskostnaderna skulle påverkas i samband med ombyggnaden av Nolhaga reningsverk. Det var också för tidigt för att kunna förutse att bruksavgifterna från hushållen skulle komma att avvika positivt till följd av ökad förbrukning. Emellertid tog effekterna av dessa avvikelser nära nog ut sig totalt sett. Det som därför huvudsakligen förklarar avvikelsen på **2 166 tkr** mellan vårens prognos och slutligt utfall för året är att **avskrivningarna** blev nära 1 300 tkr lägre då flera investeringsprojekt försenades. Även de **finansiella kostnaderna** blev ca 600 tkr lägre än prognosticerat eftersom investeringsutgifterna för året blev betydligt lägre än förutsett vid prognostillfället.

I delårsbokslutet prognosticerades **intäkterna** i nivå med det slutliga resultatet. Dock prognosticerades **kostnaderna** för högt. Inom verksamhet Ledningsnät hade kostnaderna ökat för **köpta tjänster** för olika utredningsuppdrag varför prognosen justerades upp, dock lite högre än vad som sedan blev det slutliga utfallet. Även övriga konsultuppdrag prognosticerades för högt liksom kostnader för gemensamma resurser. De **övriga kostnaderna** påverkades samtidigt nedåt på grund av att vattenmätarbyte ute hos abonnenter stannade av på grund av covid-19, vilket inte fullt ut beaktades i prognosen. Även **personalkostnaderna** blev slutligen ytterligare lägre än lagd prognos. Prognosen för de **finansiella kostnaderna** justerades ned under hösten eftersom

investeringsutgifterna bedömdes bli lägre, dock ej i tillräcklig utsträckning då investeringsutfallet blev ytterligare lägre än väntat vid årets slut. Årets resultat blev därför **1 952 tkr** bättre än bedömningen i delårsprognosen.

Investeringar

I nedan tabell kommenteras investeringsutfallet år 2020 per projekt med en jämförelse av årets utfall mot budget. Avvikelsen jämfört med år 2019 framgår per investeringstyp (EIRA).

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
Expansionsinvestering	30 100	22 646	7 454	31 130	-8 484	
<i>Expansionsinvestering - VA</i>	<i>20 750</i>	<i>22 695</i>	<i>-1 945</i>	<i>27 508</i>	<i>-4 813</i>	
12910 Div. ledn. arbeten, serviser i verksamhetsområde	1 000	1 616	-616			Tillkommande utgifter i samband med servisarbeten.
12975 Hulabäck utbyggnad VA	11 000	17 039	-6 039			Fördyring pga. blött område, dyrare pumpstation samt ÅTA (förlängd sträcka).
12972 Skämningared/Svanvik Utbyggnad VA	500	1 156	-656			Tillkommande ersättningar för ledningsrätter.
12974 Sundet VA utbyggnad inom omr.	0	6	-6			Tillkommande utgift.
12936 Utr. för insaml. av mätdata från vattenmätare	200	174	27			Enligt plan.
13911 Ny tryckstegr. stn. Östra Ängabo	200	0	200			Försenad projektplan/tidplan, ej genomfört 2020.
13917 Västra Bodarna Del 2, etapp 1-3	5 000	0	5 000			Projektet har försenats. Partneringavtalet klart i årets slutskede.
13907 Tillb. Huvudbyggnad Färgens VV	400	2 271	-1 871			Ökad omfattning samt fördyring av projekt.
13924 Ny vattentäkt Bjärke	300	0	300			Planerad projektering av ny vattentäkt senarelagd då andra alternativ behöver utredas innan propumpning genomförs.
13926 Etapp 2 digitalisering pumpstationer	0	349	-349			Kvarstående arbeten från 2019.
13938 Etapp 3 Digitalisering pumpstationer	1 600	29	1 571			Förseningar har medfört att projektet delvis förskjutits till 2021.
12933 Nya brandposter VA	300	0	300			Ej utfört 2020.
12971 Överföringsledning Sundet	0	1	-1			Tillkommande utgifter.
13949 E20 Bälinge utbyggn V TS	0	55	-55			Tillkommande projekt.
12835 VA-anl Knektegårdsgatan	250	0	250			Delvis utfört dock inom projekt 12927 Dagvattenåtgärder. Delvis senarelagd.
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	<i>9 350</i>	<i>-49</i>	<i>9 399</i>	<i>3 623</i>	<i>-3 672</i>	

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
Ospecificerade projekt (exploatering)	3 200	0	3 200			Ospecificerad budgetpost, inget utfall 2020.
12833 Frostvägen	250	0	250			Ej utfört 2020. Osäkert om projektet kommer att genomföras.
12810 T3 Bergkullegatan	3 000	0	3 000			Försenad utbyggnad, på gång med byggstart.
12851 Nordöstra Stadsskogen	1 600	0	1 600			Försenat bl.a. pga. tvist om högspänningskabel samt detaljplan.
12852 Prästlyckan och Brunnsgården	500	0	500			Senarelagt.
12853 Norra Stadsskogen E4	100	0	100			Senarelagt.
12854 Norra Stadsskogen E5	100	0	100			Senarelagt.
12829 Prästerydsvägen VA	0	1	-1			Tillkommande utgifter.
11811 Krangatan förlängning under järnvägen	600	0	600			Osäker tidplan för åtgärder. Avvaktar exploatering.
12937 Norra Stadsskogen	0	3	-3			Tillkommande utgifter.
12860 Östra Ingared - VA Kärrbogärdevägen	0	-52	52			Utfall avser erhållen ersättning i färdigställt projekt.
Imageinvestering	0	0	0	0	0	
Reinvestering	84 090	26 900	57 190	24 867	2 033	
10001 Inventarier	0	106	-106			Tillkommande investeringar i fordonsutrustning inom ledningsnätverksamheten.
10002 It-utrustning	0	86	-86			Tillkommande IT-relaterade investeringsutgifter.
10003 Maskiner	0	115	-115			Tillkommande investeringar i utrustning vid reningsverk och vattenverk.
12942 Byte av dricksvattenpump Hjälmed	1 000	0	1 000			Försenad projektplan/tidplan, ej genomfört 2020.
12940 Datorisering Hjälmed och yttre anläggningar	0	37	-37			Tillkommande utgifter, projekt klart.
12989 Ombyggnad, ny rötammare (ARV4.0)	58 500	757	57 743			Projektet försenat jämfört budget. Upphandling av entreprenör klart. Påbörjades juni. Utgifter för ombyggnaden bokfört på ett flertal olika projektnummer.

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
14901 Fas 0 (ARV4.0)	0	647	-647			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga. Fas 0 avser övergripande gemensam planering med entreprenör för hela projektet. Budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
14910 Ställverk (ARV4.0)	0	82	-82			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga, budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
Fas 1 Kraft in (ARV4.0)	0	35	-35			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga, budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
Byggherrk (ARV4.0)	0	122	-122			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga, budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
Inloppsbyggnad (ARV4.0)	0	159	-159			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga, budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
Persb, Fas0 (ARV4.0)	0	114	-114			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga, budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
Översv.åtg Fas0 (ARV4.0)	0	40	-40			Utfall inom projekt för ombyggnad ARV Nolvaga, budgeterat på projekt 12989 Ombyggnad, ny rötchammare.
12907 Utbyte doserpumpar ALG	0	87	-87			Utgifter för kvarstående arbeten på tidigare budgeterat projekt.
12917 Savannen pstn renovering	0	-32	32			Justering av projekt från 2019. Projektet avslutas och istället utreds en helt ny pumpstation.
12912 Inv. i samband m ledningsunderhåll	11 500	8 154	3 346			Färre åtgärder har utförts då vissa objekt ej färdigprojekterats för beställning samt pga. tidsbrist hos utförarenhet (konkurrens med andra uppdrag). Vidare är utgifter för Bälunge-Nygård (1 736 tkr) förda på separat projekt (13943).
12921 Bassänger (1-2) renovering försedimentering ARV Nolvaga (ARV4.0)	500	0	500			Ingår i partneringentreprenaden för ombyggnaden av ARV Nolvaga, se projekt 12989. Denna del är senarelagd.
12905 Byte av låg- och högspänningsställverk ARV (ARV4.0)	1 000	0	1 000			Ingår i partneringentreprenaden för ombyggnaden av ARV Nolvaga. Projektet budgeterat 2020/2021 med huvuddelen 2021, dock försenat samt betydligt mer omfattande än budgeterat.
12952 Omläggning av tak på filtersal, Hjälmareds vattenverk	1 500	1 083	417			Arbetet utfört till lägre utgift än budgeterat.

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
13905 Utbyte pumpstation Gudmundsgatan	1 600	2 747	-1 147			För lågt budgeterat på grund av otillräckliga underlag vid budgetering.
12993 Utbyte Kristineholms pumpstation	0	1 012	-1 012			Projektet delvis försenat från 2019 då utfallet blev 1 200 tkr lägre än budgeterat.
13901 Utbyte dricksv. pumpar & kringutr. Gräfsnäs tryckstegr. stn	0	3	-3			Tillkommande utgifter.
13919 Ny slampump eftersedimentering	0	79	-79			Kvarstående arbeten från 2019.
13929 Nya motorer inkommande snäckskruvar ARV	0	95	-95			Kvarstående arbeten från 2019.
13932 Nya flödesmätare o ventiler, slam ARV (ARV4.0)	750	0	750			Ingår i partneringentreprenaden för ombyggnaden av ARV Nolhaga, se projekt 12989. Ej utfört i år, försenat.
13933 Utbyte av inbrottslarm för vattenverk Bjärke	40	17	23			Utfört till lägre utgift än budgeterat.
13934 Utbyte av UV-aggregat, grundvattenverk	200	0	200			Upphandling pausad pga. att andra projekt har högre prioritet. Senarelagt.
13936 Ny pumpstation Savannen	5 000	6 267	-1 267			Fördyringar avseende markarbeten.
13937 Pumpstation Tomasgårdsvägen	2 000	1 743	257			Utgifter något lägre än budgeterat.
13939 Målning biobäddar (ARV4.0)	500	0	500			Ej utfört 2020. Förstudie vattenprocesser måste slutföras för att utröna vad bäddarna skall användas till och om behovet därav blir ombyggnad eller underhållsarbete. Om ombyggnad så kommer projektet att ingå i partneringentreprenaden för ombyggnaden av ARV Nolhaga.
13940 Renov. PS Nolbygård	0	392	-392			Tillkommande inv. pga. eftersatt underhåll.
13941 Renovering PS Grindstugan	0	164	-164			Tillkommande nödvändig åtgärd pga. havererad automation samt luktbekämpning.
13947 Renovering röt-kammare 2	0	212	-212			Tillkommande inv. pga. eftersatt underhåll.
13942 Doserpumpar för soda, Färgens VV	0	81	-81			Tillkommande investering pga. problem med nuvarande pumpar som måste ersättas.
13946 PS Skanskastationen	0	610	-610			Tillkommande investering i pumpar, styrning, elförsörjning, gejderrör för att upprätthålla funktion.

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentarer
13943 Ny pump Bälinge-Nygård	0	1 887	-1 887			Utgift budgeterad på projekt 12912 Inv. i samband med ledningsunderhåll.
Anpassningsinvestering	6 500	3 341	3 159	12 469	-9 129	
12987 Datorisering pumpstationer	0	51	-51			Anpassning efter lagkrav om övervakning av pumpstationer.
12927 Dagvattenåtgärder	1 250	184	1 066			Färre åtgärder utförda än budgeterat. Få objekt färdiga för utförande.
12920 Huvudledningar Alingsås Tätort (inkl. byggnation av ny ventilkammare)	0	167	-167			Tillkommande åtgärder.
12938 Flytt av ledningar för E20	5 000	1 061	3 939			Lågt utfall främst pga att verksamheten ej hunnit bereda objekten färdigt för beställning samt pga tidsbrist hos utförarenhet i konkurrens med andra uppdrag.
13914 Ny grind & staket ARV Nohaga (ARV4.0)	200	0	200			Byggs i början av 2021 och ingår i projektet byte av ställverk (12905) som i sin tur ingår i den större ombyggnaden av ARV Nohaga.
13921 Byte styrsystem Sbn ARV	0	167	-167			Kvarstående arbeten på tillkommande projekt från 2019, vilka delvis senarelagts till 2020/21 pga personalbrist.
13923 Datorisering ARV Nohaga (ARV4.0)	0	489	-489			Kvarstående arbeten på tillkommande projekt från 2019. Budgeterat inom ramen för ombyggnaden av ARV Nohaga, projekt 12989.
13927 VVX Röt-kammare ARV	0	1 004	-1 004			Fortsättning på projekt som tillkom 2019 pga. driftstörningar i röt-kammaren.
13935 Dörr- och brandlarm, yttre anläggningar dricksvatten	50	25	25			Utgift avser högreservoarer. Pumpstationer återstår, genomförs 2021.
13928 Ny mätutrustning parshallränna ARV	0	98	-98			Kvarstående arbeten från 2019.
13945 Sandficka isgrus ARV Nohaga	0	63	-63			Tillkommande investering.
13915 Asfaltering & markarbeten ARV Nohaga	0	32	-32			Tillkommande arbeten på projekt utfört 2019.
Totala utgifter	120 690	52 887	67 803	68 467	-15 580	

Utfall

Årets investeringsutfall uppgår till **52 887 tkr**, vilket är **67 803 tkr** lägre än budgeterat. Den främsta orsaken är att ombyggnaden av Nolhaga reningsverk har försenats då upphandling av entreprenör blev klar först under sommaren. Projektet har gått in i utförandefas men till följd av förseningen har endast en mycket liten del av budgeterade medel för ombyggnaden år 2020 förbrukats.

Som framgår av ovan tabell uppvisar även andra projekt större avvikelser jämfört med budget bland annat på grund av förskjutningar i projektens tidplaner. Många av investeringsprojekten, både i projekteringsfas och utförandefas, måste ständigt anpassas efter ny information och tillkommande faktorer (ändrade planeringsförutsättningar, markförhållanden, tilläggs- och ändringsarbeten m.m.), vilket i sin tur påverkar det slutliga utfallet.

Jämförelse mellan åren

Utfallet innevarande år är totalt **15 580 tkr** lägre än utfallet år 2019. Utfallet mellan åren är svårt att jämföra då investeringsprojektens antal och omfattning kan variera stort mellan åren. De största avvikelserna kommenteras per område nedan.

Expansionsinvesteringarna har ett utfall som totalt är **8 484 tkr** lägre i år jämfört med år 2019. Inom detta investeringsområde finns stora avvikelser mellan åren på projektnivå. Förra året låg huvuddelen av utgifterna i utbyggnadsprojekt vid *Skämningared/Svanvik, Hulabäck, Lövekulle* samt *Tomtebogatan* medan tyngdpunkten i år framförallt legat på fortsatt utbyggnad i *Hulabäck*.

Inom området **reinvesteringar** är utfallet **2 033 tkr** högre än föregående år. Detta speglar framförallt det eftersatta underhållet vid kommunens pumpstationer där investeringsbehovet är stort och verksamheten genomfört nödvändiga åtgärder vid fler pumpstationer innevarande år jämfört med föregående år. Utgifterna inom projektet *Investeringar i samband med ledningsunderhåll* har dock varit lägre innevarande år jämfört med 2019 då fler och mer omfattande underhållsåtgärder utfördes.

Inom investeringsområdet **anpassningsinvesteringar** har utfallet varit **9 129 tkr** lägre under innevarande år jämfört med år 2019. Den största avvikelser återfinns inom projektet *Flytt av ledningar för E20* där utgifterna har varit ca 5 400 tkr lägre innevarande år. Vidare har anpassningsinvesteringar vid reningsverk samt pumpstationer detta år varit lägre än föregående år.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

I samband med att fastigheter ansluts till det kommunala VA-nätet tar VA-verksamheten ut en anläggningsavgift från abonnenterna. Endast 5 % av de debiterade anläggningsavgifterna resultatförs som en direkt intäkt under innevarande år. Resterande del, dvs. 95 % av den debiterade avgiften, anses vara *förutbetald* (en skuld till abonnenterna). De förutbetalda inkomster som verksamheten fått in under året periodiseras/fördelas framåt i tiden och genererar månatliga intäkter under anläggningens resterande livslängd. Dessa intäkter möter på så sätt de kostnader verksamheten har i form av avskrivningar på de investeringar som gjorts i VA-nätet.

Anläggningsavgifterna delas i nedan tabell upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentar avvikelse Bokslut 2020/Budget
Inkomster						
- Anläggningsavgifter VA	13 542	11 831	-1 711	10 692	1 139	
Strötomter (02801)	2 850	3 715	865	2 059	1 656	Byggprocessen tog fart med nya bygglov under året. Byggprocesser svårbestämda.
Röhult Blåtjärns (02802)	285	34	-251	426	-392	Försenat pga. bygglov som dragit ut på tiden.
Simmenäs (02811)	285	359	74	700	-341	Något högre intäkt pga. tidigareläggning av ett objekt.
NV Sävelund (02810) (Tomtered)	428	642	215	305	338	Fler fastigheter exploaterade än budgeterat.
Norsesund (02805)	190	399	209	96	302	Flera nya anslutningar utanför VA-verksamhetsområde har tillkommit under året.
Tomtered industri (02807)	0	0	0	436	-436	
Saxebäcken överföringsledning (02814)	33	33	0	-31	64	
Saxebäcken VA inom området (02814)	143	0	-143	-121	121	Senarelagt.
Utbyggnad inom Östra Färgen inkl överföringsledning (02812)	8 379	6 649	-1 730	6 531	118	Lågt utfall pga. att projektet tidigarelades, vilket innebar att fler objekt debiterades 2019 än beräknat.
Västra Bodarne (02818)	950	0	-950	292	-292	Senarelagd utbyggnadsstart till 2021.
- Anläggningsavgifter Exploatering VA	9 574	6 578	-2 997	5 876	701	
Lövekulle etapp 3 Skår (02852)	1 425	2 657	1 232	147	2 510	Tillkommande objekt då bygglovsbeslut och byggnation gått snabbare än förväntat.
Östra Ingared (02813)	1 235	1 554	319	1 907	-353	Ökad byggnadstakt, tillkommande objekt.
Frostvägen (02826)	238	0	-238	0	0	Försenat, detaljplan inte klar.
Prästerydsvägen (Rosendal) (02862)	442	111	-331		111	Bygglov har försenats pga. överklagan.
Tokebacka VA (02819)	1 330	0	-1 330	1 078	-1 078	Senarelagd etablering av brandstation och nya industrier.
Nordöstra Stadsskogen (Stadsskogen Planering AT) inkl Grankullegatan	950	1 956	1 006	2 506	-550	Ökad intäkt, Ädellövsskogen 3 tidigarelagd.
Ragnehillsgatan (02844)	119	0	-119	0	0	Byggnation ej aviserad för 2020.
(Västra) Bergkullegatan	1 425	0	-1 425	0	0	Sen byggstart (troligen 2021). Inga bygglov 2020.

Belopp i tkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avv. bokslut/budget 2020	Bokslut 2019	Diff. bokslut 2020/2019	Kommentar avvikelse Bokslut 2020/Budget
Norsesundsvägen (02894)	238	278	40	119	159	Tillkommande objekt.
Lövekulle etapp 1 fritid (02837)	143	23	-120	0	23	Sen byggstart pga. osäkerheter i bygglov.
Prästlyckan o Brunnsgården	2 031	0	-2 031	0	0	Upprättande av förbindelsepunkt Prästlyckan senarelagt till 2021. Brunnsgården ej aktuell.
Sjöbovägen (02892)	0	0	0	119	-119	
Summa	23 116	18 408	-4 708	16 568	1 840	

Utfall

Förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp uppgick under året till **18 408 tkr** och avviker därmed negativt jämfört budget med **4 708 tkr**. Som framgår av ovan tabell uppvisar flera objekt större avvikelser från budget, vilket kommenteras i tabellen på objektnivå. Generellt beror dessa avvikelser på att intäkter från anläggningsavgifter varierar kraftigt över tid eftersom tidpunkten för när anläggningsavgifterna kan tas ut påverkas av många olika faktorer, vilket gör anläggningsavgifterna svårbudgeterade. Exempel på faktorer som påverkar är bygglovshantering, detaljplanering, tomtförsäljning, utbyggnadstakten, förskjutningar i tid av ledningsläggning samt förskjutning i tid av planerade byggprojekt inom kommunen.

Jämförelse mellan åren

De förutbetalda intäkterna är **1 840 tkr** högre för bokslutsperioden innevarande år jämfört med år 2019. Den här typen av utgifter är dock svåra att jämföra mellan åren då byggnationen kan variera kraftigt mellan olika områden, år samt rådande konjunktur. Debitering av anläggningsavgifter följer den takt som fastigheter bebyggs inom kommunens VA-verksamhetsområden. Var, och i vilken takt, byggnationen sker styrs av efterfrågan.

Personal

Personalstatistik

Antalet anställda inom förvaltningen har ökat från 136 i december 2019 till 149 i december 2020. Som en följd av ökningen har även antalet årsarbetare höjts från 133,8 till 145,8 mellan åren, men sysselsättningsgraden är kvar oförändrad på 98%. Höjningen av antalet anställda relaterar till några chefsbefattningar som tillsatts och en utökning av antalet tjänster inom Trafik- och planering. Antalet visstidsanställda ligger kvar på 5 st.

Antalet timanställda har ökat från 3,3 heltidsarbetare 2019 till 4,2 under år 2020, ökningen ligger främst inom avfallsverksamheten.

Medelåldern har sjunkit något mellan åren, från 46,4 år till 45,6 år. Personalomsättningen har gått från 16,5% år 2019 till 7,2% under år 2020 vilket främjar stabiliteten inom förvaltningen. Planeringen inför ev. pensionsavgångar sker i god tid för att främja kompetensöverföring.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under året har annonsering efter nya medarbetare gjorts 24 gånger där nästan alla resulterat i nyanställningar. Urvalet har överlag varit bra med flera kompetenta sökande som intervjuats. Vid ett fåtal tillfällen har rekryteringen avbrutits då underlaget varit bristfälligt. Tydligast är detta när vi söker erfarna medarbetare där högre utbildning krävs.

Gemensamt för hela förvaltningen är att den digitala kompetensen höjts under året, både enligt plan och på grund av den rådande pandemin. Verksamheterna har utgått från olika nivåer då uppdragen skiljer sig mycket åt men digitaliseringen har höjts hos alla med syfte att effektivisera och underlätta för kommuninnevånarna.

Arbetsmiljö

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsmiljömål är att öka sin attraktivitet som arbetsgivare. Under året har ett arbete intensifierats gällande interna rutiner och tydliggörande av roller som ett första steg för att vara attraktiv som arbetsgivare, både för nuvarande och blivande anställda.

Arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet har tydliggjorts under året. På aktuella samverkansforum inom förvaltningen följs arbetet upp för att säkerställa att vi har en säker och hållbar arbetsmiljö.

Under året har varje enhet på grund av pandemin gjort riskbedömningar och vidtagit åtgärder därefter, även inventering av medarbetare inom riskgrupper har gjorts och åtgärder kopplat till det genomförts. Då de nationella riktlinjerna förändrats något under året har detta varit ett aktivt arbete med anpassningar på skilda sätt i de olika verksamheterna för att bl.a. minska smittspridningen. Flera enheter införde distansarbete för medarbetare i slutet av året, helt eller schemastyrt. Det har inneburit en allmän utveckling vad gäller användning av digitala plattformar för kommunikation. En aktiv dialog har även förts om vikten av en god ergonomisk lösning i hemmet. För flera av våra chefer har det inneburit att verksamheten delvis letts på distans.

Arbets skador och tillbud

Totalt har 47 anmälningar om tillbud, incidenter och arbets skador inkommit under året, det är viss ökning inom något område och en minskning på annat område jämfört med tidigare år. Utmärkande

i år är att totalt 17 anmälningar gjorts från Reningsverket. Flera tillbud har resulterat i omedelbara åtgärder så att risk för skada direkt tagits bort. Några anmälningar är relaterade till fel i utrusning som t.ex. orsakat läckage av vatten, tryckluft eller rötgas. Endast ett fåtal av dessa ärenden har resulterat i sjukskrivning.

En handfull anmälningar relaterade till utsatthet för smitta av covid-19 på arbetet har gjorts. De flesta resulterade i sjukdom med frånvaro, men alla är åter i arbete. Anmälningar är gjorda till Arbetsmiljöverket enligt utkomna riktlinjer.

Inom andra verksamheter har tillbud och arbetsskador handlat om färdolycka till och från jobbet med cykel, snedtramp, handhavandefel av verktyg eller skyddsutrustning, hotfulla medborgare eller bristande rutiner på enheten. Variationen är stor och ansvariga chefer utför åtgärder omedelbart eller planerar in åtgärder snarast tillsammans med lokalt skyddsombud. Vid behov tas områden upp på aktuellt APT gällande rutiner, utbildning, skyddsutrustning m.m.

Vi ser positivt på att anmälningar görs. Sker många tillbudsanmälningar finns en större chans att tidigt åtgärda och därmed förebygga skador. Detta är ett led i att fånga upp tidiga signaler på risk för ohälsa.

Den fysiska arbetsmiljön tas upp i dialog mellan chef och medarbetare som en del av det årliga medarbetarsamtalet. Den fysiska arbetsmiljön följs även årligen upp via skyddsronder tillsammans med lokalt skyddsombud på varje enhet.

Sjukfrånvaro

Alla anställda (ej uppdrag)	Sjukfrånvaro 2020	Sjukfrånvaro 2019
Totalt	7,8%	6,0%
1-14 dagar	2,4%	2,2%
15-59 dagar	1,1%	0,9%
>60 dagar	4,3%	2,9%

Sjukfrånvaron har höjts något jämfört med tidigare år. Restriktionerna på grund av pandemin har gjort att fler än ett normalår stannar hemma för lindriga symptom vilket syns i statistiken. Av de längre sjukskrivningarna är ett flertal på deltid vilket visar att återgången till ordinarie arbete pågår.

En arbetsmiljöutredning har genomförts under hösten 2020 av företagshälsovården på arbetsplatsen Bälinge (Insamling och ÅVC/Anläggning), en handlingsplan är därefter framtagen tillsammans med fackliga organisationer i syfte att få en bättre arbetsmiljö och även lägre sjuktal.

Ett fokus för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa har funnits under året, tidiga samtal mellan chef och medarbetare fångar upp ev. åtgärder som behöver sättas in temporärt för att främja närvaro. Att lyfta fram friskfrämjande åtgärder inom enheten bidrar till god arbetsmiljö.

Rehabiliteringsplan för återgång i arbete påbörjas så snart det går för att tidigt fånga upp vilka eventuella anpassningar som kan göras för att underlätta arbetsåtergång. Vid behov kopplas insatser från företagshälsovården in som förebyggande insats eller under pågående sjukskrivning från vårdcentral.

Ordlista

Verksamhetsbegrepp

APT	Arbetsplatsträff, ett regelbundet möte på arbetsplatsen där arbetsledare och alla medarbetarna för dialog om mer övergripande frågor.
ARV	Avloppsreningsverk
E-tjänster	Offentliga e-tjänster har av Verket för förvaltningsutveckling ("Verva") definierats som en service som medborgare och företag kan använda för att uträtta olika ärenden som de har hos en offentlig myndighet. Denna service tillhandahålls som en elektronisk tjänst och erhålls till exempel med hjälp av en dator, mobiltelefon eller via avancerad telefonservice.
GC-väg	Gång- och cykelväg
GIS	Ett Geografiskt informationssystem är programvara som hanterar insamling, lagring, bearbetning, analys och presentation av geografisk data.
Indikatorer	Kommunens mål konkretiseras av indikatorer för att vara möjliga att följa upp. Indikatorerna har ett målvärde som beskriver vilket resultat som ska uppnås för att uppfylla de prioriterade målen.
Internkontrollplan	Internkontrollplan är en del av kommunens styrmodell. De processer/punkter som ingår i planen anses vara viktiga att regelbundet följa upp så att förvaltningen bidrar med att kommunens mål uppfylls. De processer som skall kontrolleras enligt planen identifierades vid risk- och väsentlighetsanalysen (se nedan).
Kolada	Statistikdatabas för kommuner.
LSG	Lokal samverkansgrupp.
Nyckeltal	En benämning på vissa tal som används för att värdera ett företag eller en organisation och dess verksamhet.
Prioriterade mål	De prioriterade målen fastställs inför ny mandatperiod och beslutas i kommunens budget, men revideras årligen vid behov i samband med budgetberedning.
Styrmodell	Styrmodellen innehåller flera olika delar som tillsammans bildar kommunens styrsystem.
VA	Vatten och avlopp

VV	Vattenverk
Väsentlighet och risk	Vid en väsentlighets- och riskanalys belyses verksamhetens processer. Det som bedöms är om det finns risker för att någonting negativt påverkar förvaltningens förmåga att bidra till kommunens övergripande mål. Identifieras en risk görs bedömningen om dess väsentlighet. Om analysen ger en hög sannolikhet för en risk samtidigt som en väsentlig skada kan uppstå kan det beslutas om en omedelbar åtgärd. Det kan även beslutas om ett åtagande eller en internkontrollpunkt.
ÅVC	Återvinningscentral (Sollebrunn och Bälinge)
ÅVS	Återvinningsstationer (ofta i anslutning till livsmedelsbutiker)

Ekonomitermer

Avskrivning	När en tillgång har införskaffats med syftet att användas under en längre period, kan dess kostnad fördelas över hela perioden. När perioden har förflutit betyder det att tillgången är avskriven och inte längre utgör någon kostnad.
Budget	Syftet med budgetering kan beskrivas som en prognos av intäkter och kostnader inför en period. Budgeten används som ett verktyg för beslutsfattning.
EIRA-indelning	Investeringarna delas in i olika grupper (expansionsinvesteringar, imageinvesteringar, reinvesteringar och anpassningsinvesteringar) utifrån målet/syftet med investeringen.
Fordran abonnenter	Har vi en fordran på abonnenterna (avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut inte har räckt för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.
Förutbetalda intäkter	Förutbetalda intäkter är inkomster du fått betalt för eller skickat faktura på och som helt eller delvis ska intäktsredovisas kommande räkenskapsår. Detta berör främst VA och anslutningsavgifter som faktureras ett år men där intäkten fördelas på kommande 25 år.
Gemensamma resurser	Med gemensamma resurser avses de resurser som fördelas mellan de två förvaltningarna på Sveagatan. Exempel på detta är inköpta tjänster (till Sveagatan) som städning och hyreskostnad. Syftet med att hantera dessa kostnader som gemensamma är att vi enklare och mer effektivt kan fördela ut kostnaderna. Även personella resurser ingår, såsom administration, ekonomi, och nämndsekreterare. Syftet med att ha dessa som en gemensam resurs är att ha en mer driftsäker och mer effektiv stödresursorganisation.
Intäkter	En intäkt är värdet i pengar av de prestationer som utförts under en tidsperiod, alltså värdet av periodens försäljning. Intäkter och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet. Verksamheterna i det här dokumentet är oftast helt eller delvis finansierade med intäkter. Det som inte finansieras med intäkter finansieras med kommunbidrag (se längre ner).
Investering	Med investeringar i det här dokumentet avses tillgångar, exempelvis infrastruktur, byggnader eller maskiner som skrivs av under flera år. Se även under avskrivningar.
Kommunbidrag	I den kommunala ekonomin menas, med kommunbidrag, det anslag som kommunfullmäktige delar ut till de skattefinansierade verksamheterna (inte Avfall och VA).
Kostnader	Ett sätt att definiera en kostnad är att beskriva det som att det är värdet av förbrukade resurser under en period. Intäkter

och kostnader är det som utgör resultaträkningen, där differensen mellan de två utgör resultatet.

Planavtal/planavgift	Detaljplaneverksamheten finansieras genom att planavtal skrivs med köpare av detaljplaneförändring eller detaljplaneupprättande. Köparen betalar för faktiska kostnader för att upprätta planen, inklusive nedlagda timmar och beställda utredningar. Ibland, och i synnerhet om det är många motparter/köpare som skall betala för detaljplanerna, tas istället en schablonavgift ut i samband med att bosatta inom ett planområde ansöker om bygglov (planavgift).
PO-pålägg (-tillägg)	Personalomkostnadstillägg går främst till pension samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. De beräknas på lönen och uppgår till ca 40% där lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgår till ca 32 % och resterande 8% i huvudsak avser avtalspension.
Resultaträkning	Det kallas för resultaträkning för att det är här som förvaltningens resultat kan utläsas genom en sammanställning av intäkter och kostnader under en räkenskapsperiod, oftast ett år. Resultatet fås genom att addera intäkterna och sedan dra bort kostnaderna och visar då om förvaltningen gjort ett överskott eller underskott. Resultatbudgeten är en plan över framtida intäkter och kostnader och vad de kommer göra för verksamhetens resultat.
Skuld abonnenter	Har vi en skuld till abonnenterna (Avfall och VA) innebär det att taxan som tagits ut varit högre än vad som krävts för att täcka kostnaderna för att bedriva verksamheten.
Utdebitering av personalkostnader	För att förvaltningen skall få betalt för utförda tjänster tidsredovisar personalen på uppdrag eller projekt. Denna tidsredovisning ger upphov till utdebitering/fakturering av personalkostnader

Bilaga 1 – Årsstatistik plan- och bygglovsverksamheten

Flerårsstatistik bygglov	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Summa
Nya bostäder bygglov (antal lov)	213	133	160	211	327	141	160	280	1 625
Nya bostäder bygglov (beviljade slutbesked)	-	-	-	-	-	-	312	117	429
Bostäder som beviljats bygglov, antal/1000 inv	3,2	2,7	3,9	2,7	0,6	6,7	3,6	3,2	
småhus	1,5	0,9	1,5	1,1	0,5	1,7	0,6	0,8	
flerfamilj	1,7	1,9	2,5	1,6	0,1	5,0	3,0	2,4	

Flerårsstatistik bygglov	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inkomna bygglovsärenden	534	575	696	613	610	642	655	776
Handläggningstid (median), en- och tvåbostadshus (inkommen ansökan)	-	-	-	-	-	159	192	104
Handläggningstid (median), en- och tvåbostadshus (komplett ansökan)	-	-	-	-	-	-	124	35

Flerårsstatistik bygglov	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI	-	62	-	41	45	45	37	49
Övriga klimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI	-	-	-	51	54	48	28	51
Överklaganden	9	9	13	10	10	6	12	21

Bilaga 1 – Årsstatistik plan- och bygglovsverksamheten

Flerårsstatistik plan	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Summa
Antagna detaljplaner	14	12	10	10	16	4	7	4	77
Antal bostäder i antagna detaljplaner	23	90	120	88	469	21-31	226	7	1 023

Flerårsstatistik plan	2018	2019	2020
Planlagd bostadsyta (m2)*	2 880	14 885	730
Planlagd verksamhetsyta, förskola/skola (m2)*	1 000	10 620	610
Planlagd yta, Natur/fritid/idrott (m2)*	3 000	0	0
Överklagade detaljplaner	1	3	1
Lagakraftvunna detaljplaner	3	8	4
Pågående detaljplaner (sista datumet i perioden)	23	23	22
<i>Varav i samrådsfasen (inkl FÖP och program)</i>	<i>21</i>	<i>15</i>	<i>14</i>
<i>Varav i granskningsfasen</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>7</i>
<i>Varav i antagandefasen</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>
<i>Varav i pausad</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>

* Antagna detaljplaner

Bilaga 2 – Internkontroll

 Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning

 Kontrollen är genomförd med anmärkning

plan/löpande	process	identifierad risk	vad ska kontrolleras?	utförare av kontroll	metod	presentation till nämnd	Resultat	Kommentar
Verksamhet	Bygglov	Lagstadgade handläggningstider i bygglovsärenden följs inte.	Handläggningstider	Bygglövs-koodinator/ Controller	Statistik per månad från verksamhetssystem	Bokslut (redovisas även varje månad som information till nämnden)		Analys visar att verksamheten de senaste månaderna i stort sett klarar att handlägga ärendena inom lagstadgad tid.
Verksamhet	Avtalsuppföljning	Bristfällig avtalsuppföljning får ekonomiska och juridiska konsekvenser.	Om avtal följs	Verksamheten/ Controller	Stickprov	Bokslut		Inga avvikelser.
Verksamhet	Detaljplanarbete	Avsaknad av ekonomiska resurser till klimatanpassningsstrategi, ny översvämningskartering och kartläggning av risker för skred/erosion kan innebära att klimatförändringar inte omhändertas i planarbetet.	Omhändertas eventuella kommande klimatkonsekvenser i detaljplanarbetet?	Controller	Analys	Bokslut		Frågan hanteras varken i sin helhet eller optimalt i detaljplanarbetet. Stort behov finns av en klimatanpassningsstrategi.
Ekonomi/ verksamhet	Tidsredovisning	Ofullständig tidsredovisning kan leda till bristande verksamhetsuppföljning samt underfinansiering.	Att de handläggare som ska redovisa på projekt gör detta i tillräcklig omfattning och vid rätt tidpunkt.	Controller	Analys	Bokslut		Analys visar att handläggare i dagsläget redovisar tid i tillräcklig omfattning för att verksamhet ska finansieras.
Ekonomi/ verksamhet	Upphandling	Ramavtal följs inte vilket kan få ekonomiska och juridiska konsekvenser.	Att beställare följer gällande ramavtal	Controller	Stickprov/ analys	Bokslut		Stickprov är gjort på betydande belopp på relevanta konton. Stickprov visar inga avvikelser.
Verksamhet	Bygglov	Avsaknad av konsekvensbeskrivning/ekonomisk bedömning i tjänsteskrivelse inför myndighetsbeslut i nämnden kan få ekonomiska konsekvenser.	Kontrollera att ekonomisk bedömning finns med i tjänsteskrivelse.	Verksamheten/ Controller	Stickprov	Bokslut		Stickprov och analys visar att det är allt vanligare med ekonomisk bedömning i tjänsteskrivelser.
Verksamhet	Bygglov	Avsaknad av uppdaterade detaljplaner kan leda till att bygglov beviljas i strid med gällande detaljplaner. Konsekvens kan bli långsam och invecklad process och lägre intäkter.	Hur många bygglov beviljas med avvikelse från detaljplanen.	Controller	Analys	Bokslut		Det går för ärenden under 2020 och tidigare inte att ta fram den här statistiken. Ny rutin i processen måste tas fram och följas för att det ska bli möjligt i framtiden.
Verksamhet	Hela förvaltningen	Säkerhetsbrister kan leda till sabotage och infiltration.	Om rutiner följs och om rutiner i något fall saknas.	Verksamheten/ Controller	Analys/stickprov	Bokslut		Genomlysning ur säkerhetsperspektiv har inte genomförts inom samtliga verksamheter. Behov finns.